

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.11. Laruam induit Deus cibi in hoc SS. Sacramento ad necessitatis nostræ
remedium, & nos quoque tanto bono recipiendo laruam induamus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

§ II. Larvam induit Deus cibi, in hoc SS. Sacramento ad necessitatis nostrae remedium, & nos quoque tanto bono recipiendo larvam induamus.

Refert D. Chrysol. grauem inter se & D. Basilio disputacionem, an licitum sit se ipsum transfigurare, quod alijs terminis Theologi, an in aliquo casu liceat mentiri, & licitum non esse hoc nititur fundamento: quia mihi qui Petrus sum, illicitum est dicere, Ioannes sum, nec quidem vt totum mundum lucrificem: quia huius gratia nec vinum quidem licet proloqui mendacium: cum illud ex natura sua malum sit, & rationi contradicatur, naturale deinde nemini licet malum facere sub spe & remedio alicuius boni. Et concessio quod illud sit contra principium illud naturale: *Bonum est impleri iudicium, & malum fugiendum*, nihil est quod possit mendacium coherere & facere licitum. Hoc supposito illicitam quoque erit seipsum transfigurare & cum Ioannes sit velle personam praesertim Petri: cum in hoc pateat manifeste mendacium, nec minus possum operibus quam verbis fallere: illa aliaque rationes pro hac adducta sententia grauem patientis difficultatem nec minorem habent ad probandam efficaciam.

Porro D. Chrysol. constanter tueri esse licitum, probatque multis exen. p. is sanctorum. Iosue hostes subita irruptione prostrans, hac v. s. est bellifertura, qua victoriam de hostibus populi Deo retulit illusterrimam, seque transfigurauit. In SS. litteris laudatur Michol quando liberatura conuigem Dauid de manibus ac. inimicis patris sui Saul statum seu larvam in le. stulo collocauit, mentita Dauid in illo decum. bere infirmum, cum iam liber euasisset atque in. turum se recepisset. Alius Propheta ex manda. to Dei singulari caput sibi obuelas vultumque commutat se fingens infirmum vt Dei praecep. tum exequeretur. Christus duobus illis apprens. euntibus in. Emaus seipsum in forma petegri. ni exhibuit, & : *Venit se longius ire.*

Ad huius confirmationem adducit D. Chry. solto. calum cuiusdam medici expertissimi qui infirmum curaturus, cui ad recuperandam vale. tudinem expediebat aqua potus, nec illam po. terat bibere recompositus vas tectum nouum, il. ludque micem in caldarium vini, vt ex illa colo. rem, odorem, & saporem hauriret, quo oculos

infirmi decipiens odorem, pariter & gustum, si. bi perf. ad nos in hunc se vinum bibere, aquam. bibit & optatam ascriptus est sanietatem. Quis sa. crum huius medici trahat in calumiam? Quis. veritatem hanc vt malum accuset xgroto ita. commodam? Quis illum iure reprehendat? Ex. empla, sunt, haec, praelara, & hoc praesertim. medici, plane declarat licitum esse huius in. uentionibus, quando ex illis tale operatur bo. num quale infirmus huc consecutus est. per. ex. petrilimi doctoris industriam, imo mihi magis. seruit ad aliud quod Christus nobis adducit de. seipso multo sublimius dignus, & eminentius. Languebamus nos homines xgroto per pecca. tum mortale nec vltim erat in tota iustitia re. medium quod vltim posset adferre. Subditum. quoque nostri miseris Deus solum solum ma. sit nobis medicum salutis: eo sine descendit. Christus in mundum nostris infirmitatibus re. medium: *Non est opus valentibus medicus, sed bene. habentibus*, dixit seipsum intelligens sine me. in quem de caelis ad terram descendisset. Prae. scripsit, vt medicus caelestis tanquam efficax ac. necessarium remedium carnis suae cibum po. tumque sanguinis: *Nisi manducaueritis carnem se. lij hominis & biberitis eius sanguinem, non hab. bitis vitam in vobis.* Heu Domine mihi quam pa. rit nauseam carnem edere humanam sangui. nemque bibere, vel ipsa eius cogitatio mouet. stomachum: & quamuis remedium sit ita ne. cessarium & efficax saluti nostrae, semper ta. men refragatur stomachus & cibum hunc po. tumque accipere secular: vnde ex hac repug. nantia nouam in hac medicina difficultatem. sentit infirmus. Si remedium hoc o Domine. staueres in pane & vino communi hominis. alimento & stomachum inflammante, nemo. non hominum summa hoc caperet facilitate & commodissime salutem adipisceretur.

O caelestem medicum! O infinitam Dei sa. pientiam! O immensam eius misericordiam! Quis ne nobis remedium desset, medicinam. proponit naturae nostrae conformem. An homo. nullam sentiret in pane & vino nauseam? Ne. quaquam: an his libenter vincerent? Vtique. Fiat igitur vas quod panem vinumque redoleat, & videatur tale quid esse, & sit caro Christi & sanguis & quamuis gustus panem vinumque. percipiat, & oculi corporei hoc vt tale quid iu. dicent, & olfactus in odore item praesumat, sciat tamen anima, non esse panem non vinum, sed carnem sanguinemque Dei: *Caro mea vere. est cibus, & sanguis meus vere est potus.* Hoc est. nostrae

III.
Ita Christi
se
transfi-
gurat
in SS. Sa-
cramen-
to exem-
plo me-
dici.

nostræ necessitati remedium, & ægritudini nostræ medicina. Et si quia caro est humana & sanguis, aliquem cauteret in bis horrorem eius receptio in propria specie: iam tamen nullam potest mouere uulscam, quandoquidem diuinitus ille medicus nobis carnem hanc & sanguinem porrigat in vase huius SS. Sacramenti in amoris sui igne coactum, in quo sub speciebus panis & vini, gustu, i nostra proprijs & accommodis nobis tra hit corpus suum, sanguinem, animam, & diuinitatem.

34 Ea de causa se transfiguratur cumque sit Deus & homo, videtur vult ad salutem nostram id quod accidentia illa nobis representant, que cum sint panis ac vini, videtur nobis vult esse panis ac vinum: cumque sit Dominus creaturam absolutum, se transfiguratur & nobis offert tanquam creaturam, ea tantum intentione vt homo facillime medicinam accipiat, & securissime inueniat morbo suo remedium: in tali vniquam visa est benignitas? An talis inueniri potest sapientia? Talis intelligi misericordia? Vt Deus se transfigeret quo videatur creatura, tantum vt se nostræ contemperet & conformet conditioni, quatenus recepto hoc remedio illi conformi obtineat salutem, vtque se tradat in cibum gustui nostro sapidum, & hoc in nostram commodum? Ad quæ hæc nos non obstringit tanta benignitas? Quem non sibi talia subiecit misericordia? Quis talem non admiretur sapientiam? Quomodo illum non sequitur oblecta sui anima solummodo eo fruitur?

IV. Quod si ad nostram salutem tale Deus edit stratagemam, quod ab eius maiestate & magnitudine videtur profus alienum: cum enim Deus sit immensus, omnipotens, infinitus, & incomprehensibilis, se tamen cibum efficit hominum, & non quolibet modo sed se transfigurans in vnam ex suis creaturam, & quasi recolligens ac contrahens immensitatem suam: quid nobis in tanti beneficii par est rependere gratitudinem? Si Deus in illo vescamur se transfiguratur, vt nostræ se contemperet naturæ, veltque videtur quod non est nos ipsi veltillum comedamus: nunquid suadet ratio vt nos conformemus & hinc cibo contemperemus? Deus se transfiguratur hominemque facit: oportet vt illum comestur nos transfigeremus, & qui moribus homines sumus, Deus esse videamur, vt non sciamus nisi Deum, non agamus nisi de Deo, non velimus aliud nisi Deum. Et sicque Deus in amoris igne se nostræ atque conditioni, transfiguratione vasis huius SS. Sacramenti, in quo nobis carnem

suam exhibet & sanguinem: ita similiter in igne amoris illi similes esse debemus: quomodo enim homines sumus, diuino tamen traditi amoris, qui in se ipsum nos transformatur, quid amplius appareamus quam sumus, nec minus quam Deus, & quidem eo modo vt iam in nobis non affectus hominum sed conditiones apparent Dei.

Deus adeo benignus & misericors in nobis debet manifestari benignitate & misericordia erga proximos. Deus ipsa puritas & mundicia declarari debet in animæ nostræ puritate, in corporis actionibus honestis, in verbis castis & operibus munditie resurgentibus. Deus ipsa longanimitas & patientia: quandoquidem tot annis hæc in perferendis peccatis vestris melius demonstraret, nec vos confundat vnamque admat illis immensis, deest vt cognoscatur in patientia nostra & longanimitate, in perferendis iniurijs & aduersitatibus. Deus cū talis sit pro me ita se humiliavit vt designatus non sit formam letici accipere, sed iugiter fungij officio: Non rapinam arripuit, sed esse se equalem Deo, formam serui accipiens in similitudinem hominum factus & huius inuentus vt homo: declarari debet in nostra humilitate nostræque vilitatis cognitione. Deum tam insignis iniuriasum condonator, vt non tentis iniurijs quibus illum afficimus, nona nihilominus nobis conferat beneficia in tolleranti remissionis omnium: par est vt ille cesset in eorum calurniantibus nos ignoscantibus. Deus ipsa charitas & amor meus ac proximi, qui nos amat in finitibus multo, quam ipsi nos amare possemus velim vt in nostra charitate emicet in ordine ad amorem eius & bonum proximi nostri illius se per omnia amando & proximum saltem vt nos ipsos. Has hasus a nobis postulat Deus in recognitionem eorum quas pro nobis assumit in SS. Sacramento ad nostram salutem: etenim vt ad illum accedamus, expedit vt conditiones nostras morelque hominum inueniamus in conditiones morelque Dei: & qui pius homines eramus fræcidi, imperfecti, & ad carnem malum faciles, exurgere par est in vnos Diuinos, fortes, in fide constantes, in charitate feruentes & perseverantes, nec non in spe solidissimos.

Propheta Regius mentis oculis attendit mutationem illam quam in nobis facturus erat. Verbum Dei incarnatum de qua ad litteram sic loquitur: Hæc mutatio Dextera excelsi. Mirabilis vno insinuat effectus in nobis per incarnationem patris verbi Dei operandos, & considerans mutationem dicitur nostram Dei.

IV. Ita nos ipsi spiritaliter debemus transfigurare.

nostram adeo insignem & eminentem, illam vocant mutationem dexterae ex celsi, id est digna eius omnipotentiae: etenim nemo dextram in Deo credit aut sinistram sicut in vobis & in me: sed nomen hoc attribuimus attributo in quo harum manuum opera cognoscuntur: manu namque dextera communiter opera facimus graviora & fortiora: & quae maius modum. Deus omnia haec efficit in quantum omnipotens; idcirco omnipotentiae eius nomen adscribimus: manu dexterae in ijs operibus a qua illa requiritur: mutatio humani cordis ex carnali & terreno in caeleste ac Diuinum, opus est omnipotentiae Dei: cuiusque dextera, Dextera Patris: terreni Christus est & per eum omnipotentiae suae effecti opera: *Omnia per ipsum facta sunt* q. d. Hoc ipsum mutare scilicet cor, ut loquere ex filijs: ita huius creare gratias, & qui longe à Deo erant: seruatim, adducere proximis, carnales, terrenos, humanos euehere spirituales, caelestes & Diuinos: opus est respectu dexterae Patris. At tamen dicimus opus hoc esse SS. Sacramenti: cum enim mysterium sit quod reducit ad articulum omnipotentiae Dei: cum opus sit eius omnipotentiae tales in nobis operari effectus, a quo dubio dicere licet opus esse eius dexterae, & beneficium esse quo Deus nos praeuenit in SS. Sacramento dum tantum in nobis operatur mutationem qua decet nos ad eius receptionem accedere: quia nec panis nec vultus affectus hominis illo inspectore in quo requiescit, sed plane Diuinos, & cum Deus non sit in natura; illum tamen motibus praefert, sicutque eius conditiones modisque agendi Deo magis quam hominibus proprias: haec etenim est illa laus quae correspondet illi quam Deus in hoc caelesti induit. Sacramento, qui verus Deus & absolutus creaturarum Dominus, humilis vultu apparet creaturae: & seruus in speciebus panis & vini, quas in illo oculi conspiciunt corporis: oculis licet fidei Deum ipsum in illo cognoscimus sub illis speciebus: & hoc ea tantum mente, vt se vobis & nobis accomodet, quatenus illum omni cuncta difficultate recipiamus.

§. 12. Quia cibus hic substantiosus est admodum magnam requirit preparationem ex parte nostrae.

16 **S**emper grauis mihi remansit difficultas ex praedictis: si namque sacramentum hoc in quo est dextera Dei Patris, sit illud quod no-

stra transmutat corda ex humanis in Diuina, ex hominum conditionibus in conditiones Dei: quid causae subesse potest, quod toties communicans, vita non vinam spirituali sed carnali non vita Dei sed hominis: multum nimis eius inclinati passionibus, semperque regnet in me verus Adam, qui subditus carnis passionibus ostendit in vita sua quantum illis dominetur: dia-bolus, vt vires nobis non sint illi resistendo, si Deus alio medio suas nobis non admittret. Si igitur tam parum de Deo in me sit, atque in meis operibus, verbis & cogitationibus virtus elucelcat, qua Deus in SS. Sacramento accurrat ad renovationem meam & gratiae perfectionem: quomodo haec sibi conueniunt jam frequens eius receptio & parua salutis utilitas? Semper enim in eodem me doleo statu imperfectionis, semperque voluntas mea bonis afficitur terrenis. Quis ergo dixerit tantum in me per hoc fieri mutationem? Quia si terrenus etiam quantum ad desideria ante communionem, post illam idem ego sum non mutatus, & si prius obediebam passionibus, nunc istis similibus obediō: vnicō verbo nullam in me sentio mutationem nec conditionum alterationem, nec omnino appetitui meo seruire se prius licet communicatum: quinimo eadem me semper lugeo tepiditate languentem: ac si Deus non esset infinite potens & efficax vt ad statum me promoueret perfectiorem, illo qui sub illis speciebus se mihi praebet in cibum: quae huius causa? Vnde talis aedia animique languor? Respondeo quia si frequentes illae communionones sine vlla sunt praeparatione: vnde non mares tam parum in te operari fructum: accede toties quoties libenter, si non debite praeparatus, ab altari recedes imperfectione.

Hic cibi delicati multaque substantiae stomacho frigido recipiantur, maloque humore, cruditate & flegmate indispōito, parum est si nullam adferant utilitatem, virtutem aut robur sed inuoluptate te perturbant, debilitant, cruditates humoresque augent peruersos & morbi causa sunt tibi grauiorē. Igitur si faciam frequentes Communionem sique tibi stomachus animae nullo charitatis Dei & proximi calore seruens, sed ad illam accedas sicut ad ceteras actiones quotidianas quas nullo spiritu petapis & seruire: si anima cruditate ibus abundet: mala voluntatis, & odio contra fratrem tuum amarecat, nihil hic aliud cogites quam id quod possidet tibi suffurari, illique quae am possis maximam adferre molestiam: si flegmata tepiditatis pedesque plumbe-

I. Ex parua praeparatione vix vllū percipimus fructum.

II. Similitudine consumatur stomachi.

Dei in nobis de ad bonum operari.

17

17
Hic me
quo p
dextera
Dei